FFORWM MYNEDIAD LLEOL SIR Y FFLINT

ADOLYGIAD BLYNYDDOL 2024 - 2025

Cyflwyniad y Cadeirydd

Rwyf yn falch o gyflwyno adroddiad blynyddol 2024/25 Fforwm Mynediad Lleol Sir y Fflint.

Mae Fforymau Mynediad Lleol yn gyrff statudol cyfansoddiadol dan ddarpariaeth Adra 94(1) Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000. Er ei fod yn annibynnol ar yr Awdurdodau Priffyrdd Lleol (sef Cynghorau Sir), cynhelir busnes y Fforwm Mynediad Lleol drwy gyswllt agos â nhw. Mae Cyngor Sir y Fflint yn darparu cefnogaeth weinyddol i'r Fforwm. Er bod aelodau'r Fforwm Mynediad Lleol yn annibynnol, yn unol â deddfwriaeth, mae'n rhaid cael cydbwysedd cynrychiolaeth rhwng defnyddwyr tir mynediad a hawliau tramwy, a pherchnogion a deiliaid tir mynediad a thir y mae hawliau tramwy'n mynd drosto.

Mae'r aelodau wedi ystyried amrywiaeth o adroddiadau a phapurau yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ac wedi rhoi sylwadau ar y pynciau hyn i'r Awdurdod Priffyrdd a chyrff eraill. Ym mhob cyfarfod, rydym hefyd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf ar statws y rhwydwaith hawliau tramwy, y gwaith a wnaed a'r tasgau sydd angen eu gwneud.

O ystyried y gyllideb sydd ar gael gan y Cyngor Sir ar gyfer y swyddogaeth statudol hon, rhaid canmol swyddogion yr adran Mynediad ac Amgylchedd Naturiol am eu hymdrechion i symud ymlaen â gwaith cynnal a chadw ac atgyweirio, er bod yr ôl groniad yn parhau'n her. Hoffwn ddiolch i Aelodau am eu hymrwymiad a'u cyfraniadau gwerthfawr i waith pwysig y Fforwm yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Julian Pellatt

Beth yw’r Fforwm Mynediad Lleol?

Mae Fforwm Mynediad Lleol Sir y Fflint yn gorff statudol a sefydlwyd fel Fforwm Mynediad Lleol y Sir dan adran 94 Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000, i roi cyngor ar fynediad i gefn gwlad. Prif bwrpas y Fforwm yw rhoi cyngor i Gyngor Sir y Fflint a chyrff eraill megis Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Cynghorau Cymuned ac adrannau eraill y Llywodraeth fel bo’n briodol, ar sut i wneud cefn gwlad yn fwy hygyrch a phleserus ar gyfer gweithgareddau hamdden awyr agored mewn ffyrdd sy’n ymdrin â buddion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol.

Mae’r Fforwm yn cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn i gael cyflwyniadau ac adroddiadau gan aelodau’r Fforwm a siaradwyr allanol ac i’w hystyried. Darperir ymatebion a sylwadau ar ymgynghoriadau a materion sy’n codi er mwyn helpu Cyngor Sir y Fflint a chyrff eraill wella mynediad at gefn gwlad er bydd cymunedau lleol.

Aelodaeth y Fforwm

Mae aelodaeth y Fforwm am gyfnod o dair blynedd ac mae’n rhaid i’r Cyngor (fel awdurdod penodi) benodi aelodau i fod yn rhan o’r Fforwm. Ar y Fforwm mae rhwng 10 a 22 o aelodau gan gynnwys y Cadeirydd a’r Is-Gadeirydd (sy’n cael eu dewis o aelodau’r Fforwm Mynediad Lleol gan y fforwm ei hun). Wrth benodi aelodau’r Fforwm mae’n rhaid i’r awdurdod sicrhau bod yna gydbwysedd rhesymol rhwng diddordeb defnyddwyr hawliau tramwy a thir mynediad, a pherchnogion a deiliaid tir mynediad neu dir sydd â hawliau tramwy’n bodoli arnynt.

Hefyd, dylai’r awdurdod geisio sicrhau bod cydbwysedd teg rhwng unigolion o wahanol ryw, hil, oed, anabledd a nodweddion eraill.

Mae’r Rheoliadau hefyd yn rhoi’r cyfle i arsylwyr o Lywodraeth Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru fynychu cyfarfodydd y Fforwm. Hefyd, gall y Cadeirydd wahodd arsylwyr eraill i gyfarfodydd y Fforwm i roi gwybodaeth ar bynciau arbenigol neu i gynrychioli diddordebau.

Cyflwyniad i aelodau'r Fforwm Mynediad Lleol a'u diddordebau.

Julian Pellatt – Cadeirydd. Arferai Julian weithio yn y sector awdurdod lleol ar lefel cyfarwyddwr gyda chyfrifoldeb am Hawliau Tramwy. Un o'i ddiddordebau pennaf yw cerdded.

Huw Morgan - Is-Gadeirydd. Yn dir feddiannwr a Chadeirydd Cyngor Cymuned Nannerch, mae hefyd yn gweithio i Dirwedd Cenedlaethol Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.

Jeff Shone. Mae'n mwynhau cerdded yn ei amser hamdden ac mae ganddo ddiddordeb mewn hyrwyddo mwy o lwybrau mynediad i waith. Mae ganddo ddiddordeb mewn llwybrau hanesyddol / cynnal hawliau tramwy presennol neu ail-agor hen hawliau tramwy.

Shirley Fermor. Cerddwr Clwyd.

Y Cynghorydd Dave Evans. Aelod enwebedig CSyFf a Chadeirydd Pwyllgor Trosolwg a Chraffu yr Amgylchedd.

Marjorie Thomson. Cerddwr gyda'r Rainbow Ramblers.Mae hefyd yn Gynghorydd Cymuned dros Wernymynydd.

John Holiday. Yn cynrychioli diddordebau beicio sy'n ymestyn yn fras o Abergele i'r ffin yng Nghaer ac yn fewndirol a gyda diddordeb mewn unrhyw ddatblygiadau sy'n berthnasol i feicio mewn cyd-destun ehangach.

Alan Neale. Gyda diddordeb yn ardal Treffynnon. Mae'n trefnu ac yn arwain teithiau cerdded.

Ian Gibbons. Cyn Raglen Troedio Sir y Fflint.

Nia Thomas. Gweithio gydag Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Johnny Hulson. Diddordeb mewn bywyd gwyllt. Gweithio i'r North Wildlife Trust ledled Gogledd Cymru.

Miranda Dechazal. Mae ei diddordebau'n cynnwys perchnogaeth tir, Ffermio, Addysg a Cherdded.

Moel Arthur yn edrych tuag at Ddyffryn Clwyd

Adolygu’r Flwyddyn

Dyddiadau Cyfarfodydd

Pumed Cyfarfod FfMLl - Ystafell Ardd Parc Wepre.

Mynychodd 13 o unigolion, gyda 7 yn ymddiheuro.

Adolygodd aelodau flwyddyn gyntaf y FfMLl. Trafodwyd eitemau ar gyfer y rhaglen fel cydweithio â’r adran gynllunio. Cafwyd cyflwyniad ar ddefnyddio’r System Rheoli Mynediad Cefn Gwlad (CAMS). Trafodwyd eitem ar wella ymddygiad yng nghefn gwlad a chlywyd safbwyntiau aelodau ar achosion o ymddygiad gwael ac opsiynau i fynd i’r afael â nhw.

Chweched Cyfarfod FfMLl - Ystafell Ardd Parc Wepre.

16 o bobl wedi mynychu a 3 wedi ymddiheuro

Dangoswyd mapiau i’r aelodau o’r adolygiad cydgrynhoi mapiau a chafwyd cyfle i drafod y broses gyda’r swyddogion. Y pynciau trafod yn y cyfarfod hwn oedd aredig a thyfu cnydau a mynediad at Hawliau Tramwy Cyhoeddus. Cyflwynodd yr aelodau’r materion oedd ganddynt a chafwyd atebion.

Seithfed Cyfarfod FfMLl - Ystafell Ardd Parc Wepre.

11 o bobl wedi mynychu a 3 wedi ymddiheuro.

Cafodd yr aelodau’r wybodaeth ddiweddaraf am Rwystrau Mynediad, ar ôl ei drafod yn 2023, gan edrych ar atebion ar gyfer gwella hygyrchedd ar Lwybr Arfordir Cymru. Y pwnc trafod oedd diweddariad ar y gyllideb ac effaith hyn ar y tîm. Daeth y cyfarfod i ben gydag adolygiad o’r cadeirydd a phenderfynwyd bod pawb yn hapus â’r trefniadau.

Wythfed Cyfarfod FfMLl - Ystafell Ardd Parc Wepre.

15 o bobl wedi mynychu a 3 wedi ymddiheuro.

Rhoddwyd trosolwg o Grant Gwella Mynediad Llywodraeth Cymru i’r aelodau, oedd yn cynnwys trosolwg o’r gwaith oedd y tîm wedi’i gwblhau a’r meini prawf ar gyfer cyllid 2025/26. Cafwyd cyflwyniad ar brosiect Hynet. Cafwyd y wybodaeth ddiweddaraf am y broses cydgrynhoi mapiau a gofynnwyd i’r aelodau am eu barn ar drefnu sesiynau agored i weld y mapiau. Daeth y cyfarfod i ben gyda syniadau ar gyfer eitemau ar gyfer y rhaglen yn y dyfodol.

Mae aelodau'r Fforwm wedi parhau i gael adroddiadau cynnydd rheolaidd ar y canlynol:

Map Diffiniol a Datganiad Cyfreithiol o Hawliau Tramwy Cyhoeddus

Mae ymarfer cydgrynhoi Map Diffiniol yn cael ei wneud ar hyn o bryd gan y Tîm Mynediad. Bydd hynny'n golygu bod y Map Diffiniol yn cael ei ddiweddaru'n gyson er mwyn delio gyda cheisiadau gan breswylwyr, busnesau a thirfeddianwyr i ychwanegu llwybrau newydd neu newid eu haliniad ac i ddatrys unrhyw broblemau.

Piblinell Casglu Carbon CO_2 Hynet y Gogledd Orllewin

Bydd y piblinell 60km yn casglu CO_2 wedi'i gynhyrchu gan ffatrïoedd diwydiannol yn Ince and Stanlow yn Swydd Gaer ac yn cael ei gludo i derfynell yn Nhalacre a'i storio ar y môr mewn cronfeydd nwy sy'n eiddo i Eni.

Cynllun Casglu Carbon Padeswood

Nod y cynllun yw casglu a storio hyd at 800,000 tunnell fetrig o CO_2 y flwyddyn o'r gwaith sment presennol, fydd yn cael ei gludo drwy HyNet y Gogledd Orllewin.

Prosiect Carbon Isel Gorsaf Bŵer Cei Connah Uniper

Byddai'r orsaf bŵer newydd yn cysylltu â'r isadeiledd cludo a storio CO_2 gerllaw fel rhan o glwstwr diwydiannol HyNet.

Mae'r Tîm Mynediad wedi bod yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr yn y Gwasanaethau Cynllunio Gwastraff a Mwynau i ddynodi'r holl Hawliau Tramwy Cyhoeddus sydd wedi'u heffeithio gan y cynigion ac i wneud darpariaethau ar gyfer gwyriadau dros dro yn ystod y gwaith adeiladu.

Doc y Fflint

Grant Gwella Mynediad Llywodraeth Cymru

Darparu dros £75,000 o waith Grant Gwella Mynediad ar gynlluniau cyfalaf amrywiol. Yn ystod 2024 25, fe ddarparwyd cyllid i awdurdodau lleol gan Lywodraeth Cymru drwy Grant Gwella Mynediad. Diben y grant oedd cefnogi'r gwaith o wella mynediad at ein rhwydwaith Hawliau Tramwy Cyhoeddus, tir mynediad agored a mannau gwyrdd. Mae'r cyllid hwn wedi galluogi Tîm Mynediad Sir y Fflint i gynnal sawl gwelliant ar y rhwydwaith yn cynnwys gosod giatiau mochyn neu rai sy'n cau ar eu pen eu hunain yn lle camfeydd, adeiladu grisiau cerrig, llwybrau pren a gosod cerrig neu darmac ar lwybrau.

Mae'r Fforwm yn parhau i fonitro darpariaeth y Cynllun Gwella Hawliau Tramwy. Mae'r Tîm Mynediad wedi gosod 43 o giatiau mochyn er mwyn gwella hygyrchedd i gefn gwlad yn ogystal â gwella safonau llwybrau ac arwyneb dros 3,000 metr sgwâr.

Mae'r llyfryn Teithiau Cerdded Gwledig wedi cael ei gynhyrchu gan y Gwasanaeth Mynediad a'r Amgylchedd Naturiol i ddangos ystod amrywiol rhai o deithiau cerdded harddaf Sir y Fflint. Mae'r teithiau cerdded wedi cael eu diweddaru i adlewyrchu'r newidiadau i'r isadeiledd ar y rhwydwaith. Mae'r llyfryn yn cynnwys 19 o deithiau cerdded o bob cwr o gefn gwlad amrywiol Sir y Fflint.

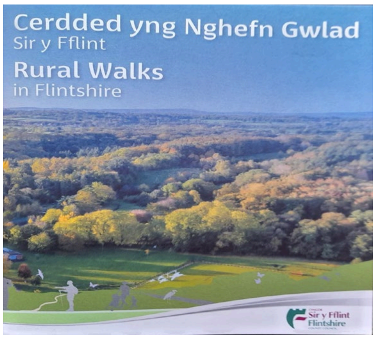

Cafodd aelodau'r Fforwm y wybodaeth ddiweddaraf am dynnu Rhwystrau Mynediad, ar ôl ei drafod yn 2023, gan edrych ar atebion ar gyfer gwella hygyrchedd ar Lwybr Arfordir Cymru.

Moel Arthur o Ben y Cloddiau

Parc Cenedlaethol newydd

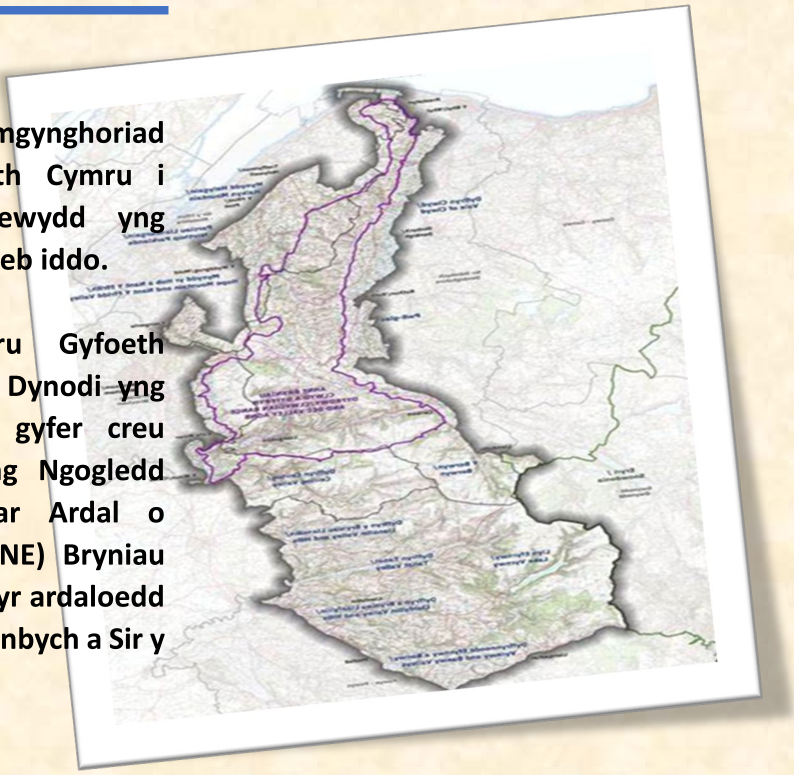

Trafododd aelodau'r Fforwm yr ymgynghoriad cyhoeddus ar gynnig Llywodraeth Cymru i sefydlu Parc Cenedlaethol newydd yng Ngogledd Ddwyrain Cymru, ac ymateb iddo.

Comisiynodd Llywodraeth Cymru Gyfoeth Naturiol Cymru, fel yr Awdurdod Dynodi yng Nghymru, i werthuso achos ar gyfer creu pedwerydd Parc Cenedlaethol yng Ngogledd Ddwyrain Cymru yn seiliedig ar Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, ac roedd yr ardaloedd posibl yn cynnwys rhannau o Sir Ddinbych a Sir y Fflint.

Ystyriodd aelodau'r Fforwm Gysylltu Cei Connah â Llwybr Arfordir Cymru – Arolwg Cerdded, Beicio a Mynd ar Olwynion

Ar hyn o bryd, nid yw cysylltiadau hygyrch o ran cerdded, beicio a mynd ar olwynion rhwng Cei Connah a Llwybr Arfordir Cymru wedi'u datblygu'n dda ac mae'r dref wedi'i gwahanu i raddau helaeth oddi wrth arfordir Glannau Dyfrdwy.

Gan weithio'n agos â Phrosiectau Cludiant Lleol, mae'r Cyngor yn gwahodd pobl leol i gyflwyno eu safbwyntiau ynghylch materion cerdded, beicio a mynd ar olwynion hygyrch yn yr ardal a syniadau ar gyfer gwneud gwelliannau.

'Prosiect Cysylltu'r Arfordir â Chefn Gwlad' Parc Arfordir Sir y Fflint

Mae Parc yr Arfordir yn ymestyn ar draws arfordir Sir y Fflint o Saltney i Dalacre, gan gynnwys Porth y Gogledd a Garden City, Cei Connah a Shotton, y Fflint, Bagillt, Maes Glas, Llannerch-y-môr a Mostyn, a Gronant. Mae prosiect Parc Arfordir Sir y Fflint wedi elwa o ddyraniad gwerth £396,580.37 Sir y Fflint o Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU, a sicrhaodd fwy o welliannau i Arfordir Sir y Fflint a chysylltiadau â chefn gwlad o amgylch. Bu i'r cyllid alluogi Cyngor Sir y Fflint i greu'r blociau adeiladu ar gyfer Parc yr Arfordir, gan gynnwys plannu dros 400 o goed, gwella a chreu llwybrau troed newydd, gwella cynefinoedd ar gyfer nythfa Llyffantod Cefnfelyn a warchodir a chreu cynllun ar gyfer y 5 mlynedd nesaf.

Am ragor o wybodaeth ar y Fforwm Mynediad Lleol a sut y gallwch gymryd rhan, cysylltwch â Fforwm Mynediad Lleol Sir y Fflint:

rightsofway@flintshire.gov.uk

Mae Mynediad a'r Amgylchedd Naturiol yn gymdeithasol, dilynwch ni ar Countryside and Coast!